

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:
Plaça Mercat, 21.

SUCURSAL D' ADMINISTRACIÓ A BARCELONA:
Llibrerias de la Marina, Argenteria,
61, de Verdaguer, Rambla del mitx 5, de
Palahi, Ponent 18, y Arolas 5, entressol.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

San Martí. 4 rs. al mes.
Fora. 12 » trimestre.
Anuncis y comunicats a preus conven-
cionals.

PAGOS Á LA BESTRETA.

LOS ORIGINALS NO 'S TORNAN

Calendari de la setmana:

- Diumenge*.—Ntra. Sra. del Rosari, S. Froylán b., S. Plácido mr. y S. Atilano b.
Dilluns.—S. Bruno fr. de la orde de la Cartuxa y S. Emilio mr.
Dimars.—S. March papa, y S. August cf.
Dimecres.—Stas. Brígida viuda y Iund. y Reparada vg. y mr.
Dijous.—S. Dionís bisbe, S. Abraham patr. y Sta. Públia abadesa.
Divendres.—S. Francisco de Borja y S. Lluís Beltran cf.
Dissapte.—S. Nicasi bisbe y mártir y Sta. Plácida vg.
Diumenge.—Ntra. Sra. del Pilar de Zaragoza, Ntra. Sra. del remey, y S. Seralí cf.

ESPECTACLES PÚBLICS

TEATRO DEL CASSINO PROVENSALENC.—Funció pera lo dia 11 del present, á las vuyt de la nit, baix la entesa direcció de D. Andreu Cazorro, s' executarà lo drama, **Mar sin orillas**, de D. Joseph Echagaray.

BARCELONA

TEATRO PRINCIPAL.—Avuy diumenge.—**Le Campane di Corneville**.

TEATRO ROMEA.—Avuy diumenje.—Tindrán lloch duas escullidas y variadas funcions.

TEATRO DEL ODEON.—Avuy diumenje.—Tarde, lo drama en 5 actes, **¡Margarita de Sandoval!** ó **Las hijas sin madre** y la comedia en 3 actes **Turchs y russos**.

Nit, á dos quarts de vuyt.—A 12 quarts.—Lo drama en 8 actes, **Catalina Howard**, y la xistosa comedia **L' aygua de la Puda**.

BON RETIRO.—Avuy, diumenje, per la nit, la ópera **I puritani**.

TEATRO RIBAS.—Avuy, diumenje.—Tarde y nit, **Marina y Doña Flamenca**.

CIRCO ECUESTRE BARCELONES.—Companya ecuestre-gimnástica.—Avuy, diumenje.—Duas magníficas funcions de tarde y nit, representantse en las duas, **Lo Diable Vert**.

SALO DE LA PALMERA.—Carrer de Bilbao y plassa de Junqueras.—Avuy, ball á las tres de la tarde.

HOSPITAL CLINICH

Pera donar del mellor modo possible una clara idea del trámit que ha tingut l' important assumpto referent á la mellora que serveix de títol al present article, publiquem á continuació totas las noticias que sobre 'l mateix assumpto podem donar á nostres lectors tal com han anat succehint.

..

En nostre número del diumenge passat cridavam la atenció de nostres lectors ab l' article «Importantíssim» que creyem hauran llegit ab gust.

Sens poder ésser avuy molt extensos direm únicament que s' estan vencent las dificultats que 's presentan, que no son pocas, particularment las que 's refereixen al Sr. Planás, á qui 'ns atrevim á suplicar altra vegada que 's digni accedi á que Sant Martí 's vegi honrat ab tal monumental edifici ab lo qual no hi tindria cap perjudici, ans be hi guanyaria, puig que una extensió de quatre hectáreas de terreno cobert de verdor, arbres y tota classe de plantas de que 's compon la flora universal mes que objecte de enlletjement ha d' ésser d' embelliment, y per lo tant, no hi ha dubte que reporta benefici als terrenos colindants.

Sápigam de pás nostres lectors que no s' abandona la activitat y que hi ha personas de suposició y molt activas que treballan, y que si no 's logra lo desitjat emplaçament del Hospital Clinich en nostre terme municipal no será pas per falta d' haverho procurat.

L' execució d' aquesta obra en la zona mitja dels terrenos del Sr. Xifré,

podria portar lo tancament del carrer de la Industria, lo més hermós dels transversals de la Ensanche, lo que mataria tots los terrenos de la part alta de Sant Martí, y per lo tant, á aquest projecte deuen oposarshi las autoritats y particulars tots.

Acabarem suplicant novament á nostras autoritats que prenguin ab empenyo aquest assumpto, y que no deixin escapar eixa bona ocasió que tanta gloria 'ls donaria l' haverho conseguit.

Dimecres passat se verificá una reunió entre 'ls propietaris interessats en los terrenos per lo nou Hospital Clínich, enclavats en lo terme de Sant Martí, qual reunió fou presidida per lo senyor Buxó y lo senyor arquitecte Municipal; pero estas ditas personas sens caracter oficial, puig res de tot aixó sabia l' Ajuntament oficialment. En dita reunió y en representació de varios dels individus que componen la comissió permanent de la dreta del Ensanche, D. J. Utzet entregá al dit senyor Buxó una carta suplicant-li se interessés vora lo senyor Planás pera que eix dit senyor accedis á que 'l pas siga per los carrers 44 y 46. Per equivocació se posá en la carta 46 deben esser 47.

Lo senyor Buxó ab una galanteria que l' honra en gran manera, se presentá lo dia següent (dijous) á las nou del matí á veure lo senyor Planás, esperantlo mentrestant á fora la comissió del dia anterior pera saber la resposta.

Vers deu horas y mitja sortí lo senyor Buxó ab la contestació dient que 'l senyor Planás accedia ab tal que en lloch del passetj s' obrís lo carrer 46. (Es d' advertir que dit carrer enfila de dret á dret la sua finca.)

Inmillorable fou la impressió en lo primer moment, pero que portá á desgraciadas consecuencias.

En efecte, al sortir lo senyor Planás se li feu present la equivocació suferta al redactar la carta, negantse dit senyor á l' obertura del carrer número 47 y si lo núm. 46, pero una negació tan rotunda que 'l asistent de la comissió senyor Casamitjana no pogué per demés de dirli (paraulas textuales) «Senyor Planás, vosté ab la seva conducta 'ns fará creure que te gust en perjudicar los interessos dels propietaris circunvehins» A tals paraulas lo senyor Planás se sortí de tino dient al senyor Buxó que prenguéss acta de aquellas paraulas, y sens despedirse se 'n aná lo senyor Planás deixant á la comissió que 'n res li va faltar, plantada. L' impresió fou dolorosa puig ab tota cortesia se li feren present los inconvenients y malts que portava la negativa y no fou aixís la despedida. Aixó se nos ha dit estàn prompts á rectificar qualsevol equivocació en que involuntariament hagim caigut, no obstant á ser cert, lo públich judicará.

Dijous passat, á última hora fou resolt l' assumpto que tota aquesta setmana ha tingut lo privilegi d' ocupar l' atenció pública.

En efecte, podem ya donar la noticia á nostres lectors de que lo magnífich edifici destinat á Hospital Clínich, per la comissió executiva del ma-

teix, se emplantarà dintre lo terme de Sant Martí, part alta, entre 'ls carrers 44 y 47 inclusiv y entre los transversals de Coello y Córcega, en una extensió que abraça las sis manzanas que pera edifici y jardí botánich dita comissió necessita. Com veurán nostres lectors se tapa lo carrer de la Industria, qual carrer havia de ser lo porvenir del Ensanxe de Sant Martí y que 's fa desapareixer ab eixa disposició.

No sabem la causa d' aixó, pero los lectors ya presumirán á qui 's pot donar las gracias d' eix resultat.

Debem fer present també, que per una part la població deu estar altament agraïdíssima á los Srs. Xifrer y Utset individus de la Comissió de la dreta del Ensanxe, que no han parat en son empenyo, diventse particularment á dits senyors que tinguem la honra de possehir dintre lo terme tan grandíós monument.

Una súplica: humilment nos atrevim á fer á la Il·tre. Comissió executora del mentat monument, en nom dels molts propietaris de la part alta de Sant Martí y la nostre més humil representació, que 'ls hi agraïriam en el ànima, que al construir eix edifici no sacrificuessin tan important carrer, ja fos fent la fatxada del edifici al carrer de la Industria ab jardí á cada costat, un carrer ó avinguda de quaranta metres que dividís en duas seccions iguals las tres mansanas compresas entre lo carrer de la Industria y Córcega en qual carrer hi podria venir lo frontis central del edifici. En eixas quatre seccions s' hi podrien determinar las plantas ab los noms de Europa, Assia, África, América y Oceanía ó la divisió arreglada á lo que determini lo text, respectantse aixís lo mentat carrer que sentirem molt y molt que desapareixi. Per las comunicacions podia establirse un túnel per sota lo carrer de la Industria y un altre per la gran avinguda acabant ab un kiosco que adornaria encara los jardins, sens perjudici dels seus corresponents reixats en la reixa de ferro que deuria circumscriurels.

Supliquém novament á la Il·tre. y digníssima Junta que estudihi una solució que deixi á salvo los mentats interessos per unir als aplausos que avuy mereix de la població los dels propietaris que veurán aixís salvats los seus interessos, ab tan sábias disposicions.

LO COS DE BOMBERS.

Molt útil es á nostre modo de veurer en una població tan important com Sant Martí de Provencals un ben organiat cos de bombers, y dihem molt útil, ja per sas condicions topogràficas en virtud de las quals, sas barriadas están separadas per considerables distancias, ja per lo gran número de edificis y fàbricas de materias inflamables que per sas circunstancias especiales se troban sempre en perill d' incendi. Y per lo mateix que tant importa en nostre sentir á aquesta localitat un bon cos de bombers, nos ve-

nim avuy á queixar de sa deficiencia, per demostrar la qual, nos estendrem en algunas consideracions despertadas per los últims fochs que desgraciadament han ocorregut.

En primer lloch, posseheix lo nostre cos de bombers sols tres esquivadas bombas tant inútils com se vulga imaginar y ¿es possible que ab sols tres bombas casi inútils estiga ben servida nostra població en cas d'incendi? ho deixem á la consideració de nostres lectors. Y encara si aixó fos l'únic deficient, menos mal, puig en quan á altres utensilis, com escalas, destrals, sabchs de salvació, etc., no 'n posseheix lo nostre cos de bombers mes que lo purament esencial, entenentse la paraula esencial baix lo punt de vista de que podria no havernhi. Ni tant sols se cunpleix lo compromís que ab lo Municipi té la companyia de ayguas de casa Roger de posar bocas de rego á certas distancias pera facilitar lo liquis element en casos de foch.

Y si á tot aixó hi ajuntem lo trist número de 30 bombers, que tenen en lloch de park d' estudi un local de petita capacitat, podrán nostres lectors quedar ben convensuts de lo pobre que es lo cos de bombers de nostra industriosa població.

Aqueixa ostensible miseria del esmentat cos que es ja vella de molt temps, fa alguns anys que tractá de ser corregida quan presidia accidentalment lo Municipi de Sant Martí, D. Joan Agustí y Carreras. Llavors se deliberá sobre l' assumpto y 's vingué á un acort, que consistí en nombrar una comissió en que hi entraren individuos de dintre y de fora del Municipi. Dita comissió devia estudiar las necessitats del cos de bombers y comprar lo que fos necessari pera sa bona organisació, lo que devian pagar lo Municipi y los majors contribuyents.

Entre altres cosas que determiná comprar la comissió, de la qual recordem que 'n formava part lo Sr. Recolons, s' hi contava una bomba de grant potencia com la que posseheix la vehina capital, y altres duas bombas petites d' útil y profitós servey.

No era mal plan aquell, y si al contrari, molt profitós lo que 's volia dur á cap, pero 's mudá lo Municipi, la comissió callá, y ningú s' ha recordat de l' assumpto ó no se n' ha volgut recordar, y lo cos de bombers segueix tant inútil com antes de nombrarse la comissió destinada á procurar son arreglo.

Supliquem, donchs, al Sr. Buxó, que fassi l' obsequi, en nom de la població que administra, de enterarse d' l' assumpto que be ho

mereix, y reuneixi, puig nos sembla que ja es hora, la nombrada comissió, per veurer lo que ha decidit y que ha fet sobre 'l particular. Supliquem també al Sr. Agustí que fassi lo que li sigui possible pera millorar l' estat del dit cos, ja que á ell, per lo motiu esposat, es á qui mes interessa la resolució d' aquest assumpto com á president qu' era en aquell temps del Municipi, y supliquem per fi als individus de la comissió y á tothom que li corresponga, que s' interessin pera fer d' un cop la millora del cos de bombers que ben clarament la necessita. Y tinga's ben present, que baix la direcció del digne comandant D. Anton Serrat, s' ha distingit varias vegadas lo cos de bombers de Sant Martí de Provensals, com en l' ocas ió decremarse lo Palacio Real de Barcelona, mereixent l' aplauso y admiració imparcial de tota la premsa de la comptal Ciutat.

CENTRE INDUSTRIAL

Junta general celebrada lo dia 30 del pròxim passat mes.

Baix la presidencia de don Domingo Serra se celebrá la Junta general extraordinaria.

Llegida l' acta de la reunió general anterior fou aprobada. Desseguida fen us de la paraula lo senyor President y comensá fent l' historia de la marxa de la Societat, pintant las contrarietats que pera sa instalació s' havian arrastrat; indicá després la conveniencia de que tots los industrials s' unissen pera millorar sa situació y progressar en sos interessos y los de la població y detallar també los inmensos gastos que pera amoblar lo local s' havian ocasionat, no obstant y la petita quota mensual de 4 rals que 'ls associats deuenhen satisfer. Exposá mes avant tot lo que s' havia hagut de fer respecte al Encabessament dels Consums, afegint de passada los travalls y trámits que devian seguirse pera obtenir lo resultat, encara que seria possible no resurtís fins lo nou any económic.

Seguint en son discurs feu notar lo senyor President la conveniencia de que lo Centre celebri algun dels dias de Festa Major sa inauguració oficial pera la qual s' han d' invitar las societats d' aquesta població, de Barcelona y sos encontorns, ja que convé moltíssim pera estrenyer las varias relacions ab que 's contan, com ho proba l' haver sigut convidats durant lo temps de fundació á importants actes que 's realisaren pera lo be general de l' Industria Catalana. S' estengué mes tart en varias consideracions sobre 'ls grémis,

indicant l' idea de que los agremiats no son altra cosa que treballadors, que si havian augmentat en algo son capital, no per aixó deixaven de tenir dret á l' associació pera 'l millorament general; y afirmá que mentres éll fos President jamay los interessos d' un grémi 's sobreposarian á los de tots los altres.

En altre de sos párrafos explicá lo senyor President los motius que havian induhit á la Junta Directiva á aconsellar á molts industrials que estavan en descubert del impost de la sal, que efectuessin los saldos; y feu notar que per mes que en aquest assumpto res hi tenia que veurer lo Centre, ne parlava éll perque interessava á varis de sos sócis.

Tornant altra volta á ocupar-se de la inauguració, digué que era de opinió que 's celebrés repartint raccions de comestibles als pobres, ab lo fi purament caritatiu, sense segona intenció y afegí que dits comestibles devian pagarse per subscripció entre tots los socis. Aquí recordá lo lloable que es la tal acció afirmant que val mil voltas mes repartir eixa caritat, que fer idéntichs gastos en festes de pura vanitat com los balls, per exemple.

Y aquí demaná la paraula lo senyor Suñer pera manifestar que sa opinió estava en conformitat ab la del senyor President y pintá ab frases eloqüents la inmensa satisfacció que dona lo socorrer als desdixats que careixen del més necessari y que ho han d' agrahir tota la vida. També convingué per fi lo senyor Suñer en que jamay devia fer-se semblant acte en segona intenció.

Reanudá son discurs lo senyor President reasumint tot l' objecte de la sessió en sis estrells que 's posaren á discussió:

Primer. Fixar los drets d' entrada á la Societat en 5 pessetas.

Segon. Motius que té la Junta Directiva pera aconsellar als industrials lo pago del impost de la sal.

Tercer. Tramitació que ha sufert y sofreix la sollicitut que reclamava l' Encabessament total de las especies de Consums.

Quart. Conveniencia de fer la inauguració algun [dels dias de Festa Major, manera de lluhirla y modo de cubrir los gastos que ha de ocasionar.

Quint. Projecte de socorre als vehins necessitats de la població y mida en que 's deu fer.

Sext. Fixar lo dia de la inauguració.

Posats á discussió los referits punts s' obtingueren las següents decisions:

Primera. Desde lo primer de Desembre próxim se fixarán los drets d' entrada á la societat en 5 pessetas; en sa discusió hi prengueren la paraula los senyors Pla, Casals, Arjela y Ferrés.

Segona. S' aprová la conducta de la Junta Directiva al aconsellar lo pago del impost de la sal.

Tercera. S' aprová la constancia en los medis escullits per la comissió de consums pera conseguir l' Encabessament.

Quarta. Després de discutirse várias proposicions, prenent la paraula los senyors Carrancá, Grau y Bota, s' acordá deixarho al cuidado de la Junta Directiva, que aquesta passará una esquila á cada un dels socis pera que 's suscriguin al gastos d' inauguració.

Quinta. Se decidí que la mateixa Comissió de Beneficencia 's cuidés de recullir y repartir los donatius á las personas necessitadas que ho sollicitin, si be procurant antes determinar lo número de raccions.

Sexta. 'S fixá l' acte de l' inauguració pera lo dia 13 del próxim Novembre.

Y s' aixecá la sessió en mitj del major ordre.—*Lo Secretari,*
CAMILO SUÑER.

SECCIÓ COMERCIAL

BARCELONA 4 DE OCTUBRE.—Calma y calma, com anem dient ja fa una seguida de correspondencias; es tan poch donchs, el consum qu' es nota, que no hi ha variació de preus, per lo tant, serveixen los de la secció del número del diumenge últim.

SECCIÓ OFICIAL

Alcaldia Constitucional de Sant Martí de Provensals —D. Salvadó Buxó Batista, faix á saber: que ab arreglo á lo prescrit en lo article 23o del reglament de 2 de Desembre de 1878, tots los individuos perteneixents á la reserva, reclutas disponibles y ab llicencia limitada que resideixen en aquesta localitat, deuen passar la revista anyal devant lo Sr. Comandant de la Guardia Civil del lloch d' aquesta població desde 'l dia 1 al 15 d' Octubre vinent.

En sa conseqüencia, se fá públich pera que arribi á coneixement dels individuos que 's trobin en las expressadas situacions pera que compleixin ab lo deber que 'ls impose lo citat article, evitant aixís que sigan perseguits com á desertors.

Sant Martí de Provensals 2o de Setembre de 1884 —L' Alcalde Constitucional President, *Salvadó Buxó*.

Administració de Correus de Sant Martí de Provensals.

Nota de las cartas que per ignorarse lo domicili de sos interessats s' han continuat en las llistas d' aquesta Administració desde 'l 26 de Setembre al 4 del actual.

Fernando Royo.—Adolf Reiya.—Rosa Ferrer.—Baptista Ferrer.—Joseph Oucins. Cristófol Callau.—Allione Giuspe.—Manel Porta.—Senyors Pons.—Joseph Nabarra.—Ignés Costillon.—Victoria Solana.—Medordo Benedico.—María Rosa Catasús.—Tomás Fandos.—Isidro Sola.—Salvadó Rovire.—Julia Torné.

Sant Martí de Provensals, 4 de Octubre de 1884.—Lo Administrador, *Sebastià Llorens*.

Administració de Consums de Sant Martí de Provensals.—Estat demostratiu de la recaudació obtinguda en los Fielats d' aquest poble desde 'l dia 26 al 2 del corrent mes, abdos inclusius.—Fielat n.º 1, Pessetas: 2037'97.—Fielat n.º 2, Idem 1625'84.—Fielat n.º 3, Id. 1473'15.—Fielat n.º 4, Id. 1992'04.—Fielat n.º 5, Idem 675'00.—Fielat n.º 6, Id. 70'41.—Fielat n.º 7, Id. 000'00.—Total pessetas: 7874'41.

Recaudació obtinguda en l' Escorxador durant lo mateix termini ab expressió dels caps sacrificats y pés de 'ls mateixos.—Caps, 709.—Pés, kilógs. 11893'06.—Import, Pessetas: 2378'72.

Sant Martí de Provensals 3 d' Octubre de 1884.—L' Oficial del Negociat, JOSEPH ADMETLLA.

SECCIÓ RELIGIOSA

Iglesia parroquial de Sant Martí de Provensals.—Diumenge dia 5, á las vuyt, comunió general, ofici solemne á las deu, predicará lo Rvnt. Sr. Domingo Coma religiós dominico en obsequi de Ntra. Sra. del Roser. A las quatre de la tarde, s' cantarà lo Rosari per lo coro de las Fillas de María. Tots los dias del mes d' Octubre després del toch de oració al vespre se resará lo sant Rosari, acabant ab una meditació sobre una devoció tan santa.

ANUNCIS

COLEGI DE SANT RAMON

Director: D. Pau Espel.

En aquest Colegi, además de las classes de Elemental y Superior se'n donant als joves que desitjen obtenir la carrera del Comers, quedan obertas desde 'l 1.º d' Octubre las classes de las asignaturas següents: Geografia elemental, Geografia estadística, 1.º y segon curs de Francés, Càlcul mercantil y Teneduría de llibres, etc.

CARRER D' AUSIAS MARCH, 10.

Sant Martí de Provensals, (Fort-Pio).

LA PREVISIO

Societat anònima de Segurs sobre la vida á prima fixa.

Domiciliada á Barcelona, Plassa del Duch de Medinaceli, n.º 8.

Capital Social 5.000,000 de pessetas.

Aquesta Societat se dedica:

A constituhir capitals pera formació de dots; redenció de quintas y demás combinacions semblantas; rentas vitalicias immediatas ó diferidas; segurs de capitals pagaders á la mort del assegurat; y dipòsit devengant interés.

Pera obtenir detalls y prospectes, dirigirse á las oficinas de la Societat y á tots sos corresponsals.

Gran economía pera las familias.

CALDO CIBILS

Aliment lo mes sa, nutritiu y económic.

Lo *Caldo Cibils* preparat ab las mellors carns de bou de 'ls richs pastos del Uruguay, dona instantáneament y sens preparació de cap mena lo millor caldo que pot desitjarse; y á diferencia dels demás caldos y estractes usats fins ara, lo *Caldo Cibils* es de un gust agradable y esquisit.

Se vent en lo carrer de Sant Pere, n.º 35, tenda de comestibles de F. Francolí (avans Pedrola), Sant Martí de Provencals.

NOVAS

Fem saber ab gran satisfacció á nostres lectors que per fi s'ha obtingut l'emplacament á dintre de nostre terme municipal, com demanavam, de la grandiosa obra del Hospital Clínich, que 'ns disputará ab heroisme lo municipi de Sarriá contrastant admirablement ab nostre municipi que per res s'ha mogut, deixantnos abandonats á l'iniciativa particular, en aquesta ocasió potent y activa, representada per algunas personas que s'han interesat moltíssim en l'assumpto, del qual ne dém pormenors en l'article que publiquem en la sessió corresponent.

Felicitem, donchs, á nostra localitat per tant senyalada victoria que molts bons resultats nos ha de donar, felicitem també á tots los digníssims particulars que s'han esforsat en conseguirho, porque veurán coronats sos

esforsos, y finalment, nos felicitem á nosaltres mateixos qu' hem sigut los únichs que desde l' estadi de la premsa hem treballat sens descans pera dar en aquest cas honra y profit á nostra estimada població.

—Borrascosa baix molts conceptes fou la sessió tinguda per nostre Ajuntament l' últim divendres, qual sessió nos veyem en lo cas de no poderla publicar per no poderho fer tal com sa *borrascosilat* reclama.

En lo número vinent procurarem publicarla; per avuy sápiguen nostres lectors que hi hagué moltes campanadas, molts discursos alguns d' ells ab cops de fecte de molta válua y també alguns punts purament humorístichs.

—¿Qué passa en lo Jutjat municipal d' aquest poble? Segons nos han dit per las veus que circulan lo Sr. Jutje de 1.ª instancia ha encausat al Secretari Sr. Reyna per falsedat en documents que pertanyian á son despatx, y aquést creyem que vol fer lo mateix ab son amo y jutje lo Sr. Gallup, per no sabem quin dipòsit que devia tornar-se á una persona d' aquest districte y que tingué molt temps entretingut. Veurem que 'n surtirá.

—Tenim entès que lo Sr. Buxó está animat dels millors desitjos, perque durant la festa major prop-vinenta, tinga lloch l' inauguració de duas ó tres milloras de las que mes reclama la pública necesitat en Sant Martí. Aquesta disposició los vehins en general la aplaudirán.

—Nos comunican que lo Sr. Xifré está disposat á obrir fins los límits de sa propietat lo carrer del Dos de Maig, si l' Ajuntament urbanisa los terrenos deixats ya á tal objecte per sos propietaris, desde la carretera dels Enamorats á la de Horta. Si afegim que 'ls dueños de sobre lo rech condal en tal carrer, estant gestionant ab lo propietari que linda en la carretera del Clot, son pas y construcció de un nou pout sobre lo rech, tindrian que ab un poch de voluntat per part de l' Ajuntament podria obrirse al públich dintre poch temps la millor via transversal de Sant Martí. Tingas en compte que en tres kilometres y de paso tant sols conte una vía de uns quatre metres de comunicació y fàcilment se veurá la conveniencia é importancia de tal millora.

—Ab motiu d' una amistosa polémica tinguda últimament per nostres estimats colegas «La Publicidad» y «La Renaixensa», s' han fet per part dels dos citats periódichs algunas declaracions de molta válua.

Nosaltres no caldir sobre 'l mateix, que estem completament d' acort ab tot lo manifestat per *La Renaixensa*, per mes que molt nos satisfassin algunas declaracions de «La Publicidad».

Nosaltres desitjem tota la autonomia possible dintre del municipi y anatematizem aquest borró que absorveix tota la forsa del pais productor.

—Ha sigut denunciat l' últim número de *El Bajo Ampurdan*, periódich que veu la llum pública á Sant Feliu de Guixols.

Sentim lo percans del citat colega y li desitjem que 'n surti lo millor possible.

—En lo vinent dissapte tindrà lloch en lo Teatro Provencalense una escullida funció dramática, dirigida per los celebrats actors Srs. Cazorro, y Panadés. Se representará lo interessant drama *Mar sin orillas*.

—Alguns trossos de las cunetas que s' han obert de poch en los carrers

del Triunfo y Wad-Ras. tenen tal profunditat que mideixan prop d' un metre.

Aixó tanca en sí dos perills, primer que ab los días que las ayguas quedan allí detingudas quant plou, son suficientes pera que las escombrerías que 'ls vehins tenen la mala costum de tirar dintre de ditas cunetas, al contacte del aygua entran ab descomposició y se deixa sentir molta mala olor, y s' hi crien diminutas algas que cap benefici reportan á la salut del vehinat.

Lo segon perill es que com aquí s' apagan los fanals del alumbrat públich á las onze de la nit, aquell que 's vegi obligat á transitar per dits carrers passada aquella hora s' esposa á trencarse la nou del coll, y en corroboració d' aixó fa pocas nits que un amich nostre hi va rebrer una cayguda mes que regular.

—Nostre estimat amich D. Lluís Anbert ha prés posesió del càrrech de secretari del Jutjat municipal d' aquesta població. Felicitem al Sr. Anbert per son nombrament y á la nostra població per haver adquirit tant digne funcionari, ja que fa molt temps que l' estavam anyorant.

—D' una taberna del carrer de las Escuelas, ahont hi tenen treballadors á dormir robaren la nit passada alguns diners y un rellotje, sens que los lladres puguessin ser haguts.

—Donya Rosa Pagés de Farnés, esposa de nostre estimat amich D. Sebastià Farnés, ha donat á llum una nena en Arbucias, ahont hi están acabant de passar l' Estiu abdós esposos. Tant la mare com la filla segueixen en bon estat.

Desitjem á la última tota mena de felicitats.

—En l' ofici d' avuy, en l' Iglesia parroquial de Sant Martí de Provençals, predicarà lo estimat artich Rector de Sampedor que per molts anys havia regentat la Parroquia d' aquella vila.

—Ab motiu de las presents circumstancias en que nos amenassa lo cólera, molts han sigut las familias qu' han recorregut als seguros sobre la vida, essent la Companyia que ha obtingut la preferencia en nostra localitat la tant acreditada «La Prevision» qu' ha sapigut captarse generals simpatias per las ventatjoses condicions que presenta.

—No 'n té prou la empresa del tramvia de vapor de Sant Andreu ab las pocas consideracions que té envers lo públich, que no sap com mes fastidiarlo y aburrirlo. Dias endarrera los abonos de Barcelona al Clot y vice-versa no valgueren com fins allavors de costum per anar á Sant Andreu, objectant que aixís ho deya l' abono y entregant, en cambi, com á passatge, un bitllet que com los abonos diu de Barcelona al Clot y vice-versa. Pochs dias despres y no mes per amohinar tingueren rahons los conductors ab los passatjers, que en us de son dret, entregavan un taló del llibret-abono sens ensenyarlo. Si la empresa vol que aixís ho fassi 'l públich, que ho consigní en son degut lloch y despres ho compleixin sos empleats; d' altra manera los passatjers no deuhen ser criats del Sr. Soujol.

Donchs be, callant encara, es precis buscar un nou medi per amotinarlos. La bruticia s' apodera de tal manera de son material móvil que fa

asco á quants per forsa tenen d' utilitzar-lo. Si un puja agafantse ab los montants de las portas li quedan las mans pitjor que enmascaradas, y tñ es aixís, que 'l dimars passat una senyoreta que tingué que anar dreta en la plataforma se trobá ab la esquena de son vestit tot untat y marcat de seu, no tenint altre medi que tirar-lo. ¿Es aixó tolerable? ¿No hi ha un bon factor que fassi entendre la rahó á tals senyors?

—La empresa del gas está cambiant sas canyerías en lo trajecte del carrer de Sant Joan. Aplaudim de veras semblant obra per redundar en benefici del públich, puig que alcanarán mes pressió sos metxeros, y es fácil que donguin mes llum los fanals del carrer; pero cridém l' atenció del municipi per la manera com s' ha fet en lo encreuhament de la Llacuna y demés cunetas transversals. Per estalviar-se sifons han colocat sa grossa canyeria á tan poca fondaria per anar sobre las voltas, que algunas vegadas los sots que 'ls molts carruatjes que per allí passen hi fan, trencarian las canonadas y esposarian á molts en un grave perill, perill que podria ésser no haver previst la empresa y si existeix, com creyem, no estaria per demés evitarlo.

—Recomanem á nostres benvolgut lectors que 's ficsin en l' acort prés per la Junta del *Centre Catalanista Provensalench*, de celebrar un Certámen literari local, donant al mateix tota la importancia que tal acte reclama.

Sant Martí algunas festas d' aquestas ha celebrat, las que cada dia han aumentat en mérit, y aumentarán encara contant com se conta avuy ab bon número de individuos de reconegut mérit literari, y per mes que no sobra 'l temps, esperem que dit Certámen será molt concorregut acudinhi tots, enterament tots los poetas provensalenchs.

—En la sessió verificada dimars passat per las comissions que entenen en la construcció del nou cementiri, comensá donantse lectura de la sessió verificada per lo magnífich Ajuntament declarant de urgenta necessitat la construcció y obertura del nou cementiri. Acte seguit se aprobá l' acta de la sessió anterior celebrada per las comissions á dalt nomenadas.

Per indicació del senyor President don Pere Falqués, arquitecte municipal, se procedí á la lectura de la ben escrita y atínada Memoria que acompanya 'ls magnífichs planos per ells concebutos y executats, quedant agradablement sorpresos los oyents de dita lectura.

En efecte, no pot concebirse treball mes conciensut y metódich ahont agermanadas las altas ideas de carinyo que 'ns inspira lo recort dels que foren, partint d' una verdadera base moral y religiosa, acaba per colocar dignament los que moren fora de la religió católica.

La concepció dels planos, las distribucions, las mediacions de alturas y las midas, tot es proporcionat, bonich y magestuós, de manera que deixa una grata impressió en l' ánimo, puig que 's veu que no s' ha descuidat res.

Quan s' hagin exposat al públich los planos y la memoria, ja tindrem ocasió de confirmar tot quan dihem, per avuy no podem dir mes.

Acabada la memoria se procedí al exámen dels planos y semblá imposible que en tan curt temps s' hagi pogut fer una cosa tan espesificada y ben concebuda y distribuïda, y prova d' aixó fou, que per unanimitat

acordà la reunió que 's fes constà en acta lo contents y agradats que havian quedat tothom, per lo qual ne donava un sincer vot de gracias al senyor Arquitecte que tan be havia sapigut interpretar la idea à ell confiada, quedant aprovats los planos y memoria.

S' aixecà la sessió fent avinent alguns individus de la Junta de Sanitat lo urgent que era que 's tramités quan antes la realisació, lo que prometé fer lo Sr. Alcalde, President.

—Hem rebut lo número 39 de la *Industria é invenciones*, interessant revista industrial dedicada al estudi de las ciencias, arts, llegislació y comers, en sas relacions ab la industria y la agricultura.

—Periódichs rebuts per primera vegada: *La Tempestad*, de Segovia y *El Progreso* de Jabea, als que donem la benvinguda quedant establert lo cambi.

—En la matinada del dilluns se declarà un violent incendi en la desgraciada farinera dels germans senyors Gurt, que à no ser pel bon acert del director del cos de bombers senyor Servat, tot lo edifici hauria sigut carbonisat per tant destructor element, poguentse salvar aixís tota la quadra baixa de davant y darrera y la màquina.

Com recordarán nostres lectors, la citada farinera ab l'espai de sis setmanas s' ha incendiat dos vegadas.

L' Alcalde senyor Buxó signé com sempre un dels primers en acudir al lloch del sinistre y donà las mes convenientes disposicions; acudinhi també lo segon tinent de alcalde senyor Borràs, y los dependents del Municipi senyors Sunyol, Oller y Pujol.

Lo dimars à las tres de la tarde, al passar per allí un de nostres redactors, vegé à dos ó tres senyors que forman part de nostre Ajuntament y que son d' aquells que tant vetllan (?) pels interessos de sos convehins, com se contemplavan las cendras del foch de trentavuyt horas avans. Encara dirà 'l poble si no hi son à temps y si no son prou procuradors dels sagrats interessos à ells confiats. (?)

—Las festas que prepara lo Centre Industrial pera sa inauguració oficial y que tindrà lloch los dias 11, 12 y 13 del próxim vinent Novembre, dias en que s' escau la festa major de nostra població, serán imponents y de reconeguda importancia, puig que à mes de la important sessió inaugural, sessió literaria, esplendit banquet y una respectable caritat à las personas menesterosas de nostra localitat, hi ha lo projecte de fer una exposició que, à portarse à cap, cridarà poderosament l' atenció de

—Degudament autorisats podem dir al públich que alguns del farmacéutichs de nostre terme municipal, retxassan la subvenció de cent rals diaris que nostre Ajuntament acordà passarllosi en cas de declararse 'l cólera à Sant Martí.

Sentim de veras no tenir en aquestos moments los noms de tals farmacéutichs; si 'ns es posible los donarem à conèixer en un de nostres vinents números.

—Nostre estimat colega *El Nuevo Intrínquilis*, en sa secció de Sant Andreu, se lamenta de la falta de pes que 's nota en alguns dels articles de

primera necessitat. Nosaltres estranyem que conegut lo molt *tafané* que 's lo citat setmanari, que li hagi passat per alt tant important qüestió en nostra localitat. Aquí, que salvo raras excepcions, los industrials fan lo que poden pera donar lo degut (?) comensant pel carnicer, seguint tota la escala *balansorum* y acabant pel carboner, sobre tot aquest que fins se fabrica los pesos, (lo carboner pesa ab palets de riera, tant es aixís que fins al mostassá li portan lo carbó pessat per tan cómodo sistema). Tot axó es degut al bon cort del principi de autoritat.

—Ab complasencia asegüem á nostres estimats lectors que 'l estat sanitari de nostre població es lo mes satisfactori que puga desitjarse.

—Segons acort, lo Centre Industrial establirà desde 'l primer de Decembre próxim una quota d' entrada que será de cinch pessetas.

—Ab un casi invisible carácter de lletra, ha aparegut aquestos dias un avis en la estació del Tramvia de vapor en Barcelona, que textualment diu aixís:

«Desde hoy 1.º de Octubre el último tren saldrá de San Andrés á 7 h. 30 de la noche los dias laborables y á 8 h. 30 los festivos y el de Barcelona á las 8 h. los dias laborables y á las 9 h. los dias festivos.»

¡Ah! es un gust la manera com la direcció d' aquesta empresa escolta las justíssimas queixas de tots los vehins!!!

Ja en altre lloch d' aquest número 'ns ocupem del bon servey de tan galan empresa y per aixó nos abstenim de parlarne de nou, puig podria esser ofendre sa modestia.

Y ara siga dit entre nos; totas las cosas del mon vol enténdrelas ¿no podria esser que 'ls encarregats ó encarregat d' organisar lo servey dels dits vehículs, fos un ó uns d' aquells de l' auca del mon al revés que tan nos divertian algun temps? Si aixís fos ¿no seria fácil conseguir lo que la lògica reclama dihentli que ho fa molt bé? perque vajs, qui sab lo que vol dir per ell ó ells—en singular ó plural, com vulguin—servir be ó servir inmemorablement.

—Fa ja una porció de temps que en los llochs mes céntrichs de nostra població s' hi han situat unas quantas bunoyleras, que parlant ab francesesa, no fan altra cosa que bunyols.

No hi trobém cap inconvenient en que se situhin allá ahont los dongui la gana pera vendrer sa mercancia, pero en lo que si trobém inconvenient, es en que fassin los bunyols al mitx del carrer en lloch de ferho á casa seva, empestant tot l' aire respirable en algunas lleguas á la rodona d' una gran fetor d' oli pudent que no deixa viurer á ningú ni á casa seva. Ja se 'ls hi va prohibir lo courer los bunyols al dematí pera que ho fessin á la tarde, pero ab aixó hi hem guanyat molt poca cosa perque al dematí com al vespre es insufrible semblant font de pestilencias. Supliquem donchs al senyor Buxó, que ab totas sas forsas posi correctiu á semblant inconveniencia, que tot lo vehinat interesat li agrahirá de veras.

—Difícilment se pot passar per algun carrer de Sant Martí que no 's trobin las aceras empleadas, ó bé per algun boter que hi te al mitx una pedra ó pedras propias de son ofici, ó bé per algun fuster que deixa sor-

tir un tauló, no mes una vara y mitja, ó be per algun manyá que dona algun cop de ma á un tros de brana, ó bé, y aixó es lo mes bonich, per un menascal que te tota la ma dintre la llaga d'un cavall, espectacle, aquest últim, com pochs se'n pugin trovar de tant conmovedors.

Sense comentaris, perque aixó no'n necessita, supliquém al senyor Alcalde que tracti d'evitar un abús que dona tantas molestias y que no diu be ab una població tant adelantada com la nostra.

—Sabém per autorisat conducte que l' digne Alcalde de Barcelona senyor Coll y Pujol, sentse cárrech de nostres prechs, tracta ja ab la corresponent empresa de gas pera iluminar degudament lo tros de carretera de Sant Martí á Barcelona, que va desde lo Fort-Pio fins á las avingudas del Saló de Sant Joan. En cas de ser veritat aquesta noticia, que aixís ho creyém nosaltres, aghrim al senyor Coll y Pujol sa deferencia y amabilitat, que anyorem las mes de las vegadas de las autoritats de Sant Martí.

—Per fi han sigut ja closas ab groixuts taps de ferro las cloacas, de que 'ns queixavam en un de nostres números anteriors.

—Per més que 's cosa vella, jamay nos cansarém de suplicar que 's corretgeixi l' abús que 's be fent dels lletreros, sense gramática, que tant péssim efecte fan y donan tant trista idea de l' adelanto instructiu d' una població.

—Un dia d' aquesta setmana foren asaltadas algunas casas del carrer de Sant Joan de Malta, per los deixeples de Caco, que s' emportaren uns quants parells de gallinas.

—Prement peu de las presents circunstancias sanitarias que impideixen á lo millor circular los trens, y que tenen alarmadas á las familias de per tot arreu, ha disposat ab molt acert lo Ministre de Foment senyor Pidal y Mon, per decret que portá la *Gaceta Oficial* del 30 del passat, que 's prorgui lo plasso de matriculas ordinarias y exámens extraordinaris fins al dia 31 d' Octubre en totas las Universitats d' Espanya.

—Ab travalls de reconegut mérit s' han publicat lo número 93 de la revista *El Eco de la Produccion Nacional*, número 9 de *La Union comercial*, número 39 de la *Industria é invenciones* y lo número 39 de la *Enciclopedia Médico-farmacéutica*.

—Lo importantíssim periódich pera senyoras *La Estacion* corresponent al 1.er del present mes, conté infinitat de figurins de extraordinaria elegancia; no cal duptarne, lo citat periódich, ja per sos articles de fondo, ja per sos grabats, es lo mes important en sa classe que veu la llum en Europa.

—Després d' haver publicat tres números junts ab fetxas adelantadas, acaba de veure la llum ab tota puntualitat lo quadern 97 del periódich *La Bordadora*, de Barcelona. Conté un preciós dibuix pera llensol y varias novetats en labors de senyora. A mes, com á regalo, afavoreix á las senyoras suscriptoras ab una magnífica lámina al llapis, tirada á part del periódich.